

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Előfizetési árak: Egész évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona. * Hirdetések milliméter számítás szerint. Egy hasábos milliméter-sor egyszer közölve 10 fillér, többször beiktatva egyenkint 8 fillér. * Nyilt-tér petütsoronként 1 korona. * A kiadóhivatal körforgalmi telefonja 84. szám. * Megjelenik minden vasárnap reggel.

A kötelességteljesítés

Halálos példáit állítja minden nap elénk a Sors, mely tanítója a nagyoknak, kik az iskolakönyvek tanítását oly gyorsan felelik.

A kötelességteljesítés nevében rohannak most az emberek a szenvedésbe, a pusztulásba, a rövid szóra: előre! Öreg emberek ugranak ki, bajszatlan ifjak parancsára, az életet védő árkokból a bizonytalanságba: mert a kötelesség halálos komolysággal szól hozzájuk.

Emberek haltak meg, emberek pusztulnak még el, a haza védelmének kötelességében. Sokaktól életet, sokaktól örök bénaságot kívánt a Parancsoló, — tőlünk csak azt, hogy minden karéj kenyerünket szeljük kisebbre, és mégis mi zúgolodunk? . . .

Mit hallok? . . . gyaláznai a kormányt, mely a rekvirálást elrendel és politikai hangulatcsinálásra használni föl a kötelességteljesítés ezt az áldozat kívánását is . . . mely most megújult előttünk.

Politikát csinálnak abból, a mi a legszentebb kötelességből tevődött: a kormány is csak ugyan annak a Parancsolónak engedelmességet, akinek szavára milliók véreznek . . .

A példátlan nagy áldozatok idejét éljük. Példátlanul nemesnek kell itthon az embernek lenni, hogy méltó legyen a küzdőkhez. A parancs ott künn: halált jelent; itthon a parancs is olyan csak mint a kérés, félős, halkszavú, nehogy megriassza az embereket.

Szinte kérés a parancs: adja oda ki-ki a gabonájából a fölöslegét, hogy ne éhezzenek éhezést azok, kik nem tudtak vetni és nem is arathattak. Egymásnak adják a kenyeret most a népek, kik egy célért harcolnak.

A harcolóknak kell a kenyér, amit most kérnek tőlünk. És a kérésnek le kell győzni minden önzést, mely hamisságra csábit. Ne rejtse el senki a lisztjét, mert úgy sem kutatják. Hallja mindenki a Parancsoló szavát: ember, teljesítsd kötelességedet, adj magadébol egy keveset, hogy más is ehessék . . .

Gyermekek éheznek a városokban, asszonyok könyörögnek

egy falat kenyérért az utastól, ki tőlünk jött . . . volna szívünk hallgatni a sirásukat?

Adjunk annyit, amit tudunk anélkül, hogy magunkat megrövidítenénk, — adjunk minden karéj kenyerünkéből egy törésnyit, hogy méltóak legyünk a jövőre, melyet most kell kivivnunk jóságunkkal.

Senki ne mondja a rekvirálóknak, hogy nincs, mikor van.

Senkit ne vigyen az önzés hamisságra, mikép őszintén szolgálják a hazát azok, kiket a kötelesség szent szava a vérző világ hőseivé avatott. Az itthon hősei legyenek azok, kik meg tudják osztani a falat kenyeret a szűkölködőkkel, és azokkal, akik nem vethettek: nem is arathattak . . .

Jósággal kell élnünk, hogy a miénk legyen a boldogság.

Anya- és csecsemővédelem.

Irta: Fogl János, állami polgári iskolai igazgató.

I.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter körrendeletben fölhívta a közép-fokú tanintézetek tanszeteinek figyelmét az anya- és csecsemővédelem nagy horderejű fontosságára és ezen, valamint az egészségügyi ismeretek kötelező tanítását — az iskolai második félévtől kezdődőleg — elrendelte. Ezen rendelet kiadását mindenestre azon körülmény siettette, hogy a magyar képviselőházban a közelmúltban ismételtén rámutattak arra a nemzeti erővesztésre, mely a nagymérvű csecsemő- és gyermekhalandósággal éri hazánkat.

Ez a baj sokkal komolyabb, sem hogy megelégednénk a szomorú tény száraz konstataciójával. Ha megfontoljuk, hogy Magyarországon, az évi átlagos 600,000 újszülöttnél 40%-a hal meg a születéstől számított 1—2 év alatt, akkor könnyen beláthatjuk, hogy a 240,000 gyermekhalál rettenetes csapást jelent hazánk népességére nézve. S miután ez a kérdés egyenesen belekapcsolódik a társadalmi népnevelés problémáiba, foglalkozni kell vele mindenkinek, aki meleg szívvel viseltetik a köznevelés iránt s töle telhetőleg föl kell vennie a küzdelmet a nemzetközi társadalmi védelem ellensúlyozására.

Meg van állapítva, hogy a háború alatt első ízben történt meg az, hogy a polgári lakosságból 100,000 emberrel több halt meg, mint amennyi született, vagyis hogy 250—300,000 főnyi születési többlet helyett 100,000 főnyi halálzási többletünk van; a hadsereg veszteségeit ebbe bele nem számítva.

Meg van állapítva, hogy a háború alatt hősi halottakban és a születések csökkenésében 1 milliónál több embervesztésünk van; a sebesültek, bénák, rokkantak másik millióját külön kell felszámítanunk.

Meg van állapítva, hogy a gyermekek számának szándékos korlátozása mint tömegjelenség terjedt el az egész országban. Sajnos, a fiatalabb házastársak korlátozzák legtömegesebben a születések számát vagyis az az erőteljes nemzedék, melynek feladata és kötelessége volna pótolni a háború köz-

vetlen és közvetett veszteségeit. Ez a társadalmi betegségből kimondhatatlan hátrányok háramlanak nemzetünkre. Gondoljunk csak a 20—30 év múlva bekövetkező állapotokra! Hiába lesz gazdasági fellendülés és az erők koncentrációja, ha nem lesz erős törzs, ha nem lesznek erős munkászek. Előre látható, hogy a háború után — a nehéz megélhetési viszonyok miatt — a legtöbb helyen még nagyobb tehernek fogják azt tekinteni.

Miután a kérdés közelről érdekel, anyakönyvi hiteles adatok alapján egybeállítottam Tapolcza nagyközségnek 1—2 éves gyermekeinek születési és halálzási statisztikáját, amely szerint 6000 lakosságot számláló községünkben a háború előtti három év alatt született 678 gyermek. Ezek közül 1/2 éven aluli korban 97, 1/2—1 éves korban 20, és 1—2 éves korban 14 (összesen 131) halt meg. A háború alatt három évben született 446 (tehát 232 gyermekkel kevesebb) 1—2 éves gyermek. Ezek közül 1/2 éves aluli korban 79, 1/2—1 éves korban 24 és 1—2 éves korban 33 (összesen 136) halt meg. A gyermekek elhalálzásának főbb okai voltak: veleszületett gyengeség (66 eset), bélhurut (51 eset), tüdőlob (36 eset), gyomorhurut (30 eset), hörghurut (25 eset), görvélykor (24 eset). A gyermekhalálzás egyéb okai voltak: idétlenség, bronchitis, ránggörcs, tüdőhurut, halvaszületés, kanyaró stb.

A baj megszüntetése végett ismerünk kell az azt előidéző okokat. S ki ismerhetné jobban a gyermekpusztulás és az anyaság kerülésére vezető okokat, mint a néppel állandó érintkezésben álló népnevelő tanítók. Ezen a téren szomorú tapasztalataink vannak. Habozás nélkül állíthatjuk, hogy a gyermekhalandóságot a tudatlanságra, erkölcsatlanságra, közegészségügyünk hiányosságára és gazdasági okokra kell visszavezetnünk. Csak nagyjában kísérvük figyelemmel a felsorolt okokat.

Folyt. köv.

AZ ORVOS.

Albert híres sebész-professzor klinikai előadására tipegve jön be egy szegény, összetöppördött, öreg anyóka. A professzor megvizsgálja s megnyugtató, vigasztaló szavakkal bocsájtja el. Erre a szegény boldog asszony előveszi tarka zsebkendőjét, annak csücskét kibogozza s hálatelten egy 4 krajcárost csuszat a híres professzor kezébe.

A tanár szeme felvillan, arcát jóságos mosoly derítje önti el s melegen kezet szorit hálás betegével.

Ez a bájos s egyszerűségével megható jelenet gyakran jut eszembe s arra emlékeztet, hogy az orvosok hosszú ideig nyen 4 krajcáros forma borraló jellegű, honorariumot kaptak, s fogadtak el, zúgolódás, zokszó nélkül, de öntudatuk mögé rejtőző és ott mindinkább felhalmozódó elégedetlenséggel. De a fiatalabb orvosi gárda önérzete kezd ébredni, a borraló-rendszer tűnőfélben van s hova-tovább egészen eltűnik s más sok rozsdás vassal belekerül abba a nagy lomtárba, melybe most igen sok elavult, megkorhadt intézményt garmadával raktározunk be.

Igen, az orvosok önérzete kezd ébredni, érzik, tudják, hogy önfeláldozó, lelkiismeretes munkájukat csak nagyon kevesen méltányolják s még kevesebben honorálják értéke szerint. Az orvosok is behatóbban kezdenek a nagy szociális problémák felett gondolkodni, sorsuk felett töprekenni. Midőn a megerőltető nappali munkájában elfáradt orvost éjjel felverik, s hívják egy szegény, bajba esett asszonyhoz, mert elvérzik s közel van a halálhoz, vagy egy másik még szegényebbhez, ki este befűt szénnel, hogy a meleg el ne vesszék, a kályhát elzárja, s elmegy éjjeli szolgálatra, mire hazajön, négy gyermeke a halállal vívódik s az éjjel elhívott orvosnak csak több órán át tartó munkával sikerül a gyermekek életét megmenteni. Ilyen számos és hasonló eset után; amidőn az elcsigázott orvos fáradtan s álmosan bandukol hazafelé, bár lelkét jóleső felemelő érzés tölti el, mert tudja, hogy kötelességét teljesítette: jót cselekedett s életet mentett, mégis önkéntlenül arra gondol, hogy mennyivel jobb dolga van azon embertársainak, kik nyugodtan, boldogan alusszák zavartalan álmukat. Önkéntlenül töprekenni kezd s arra gondol, hogy ez így még sincs egészen jól, mert a jóleső és felemelő érzésből sem magát sem családját nem tudja állásához méltóan eltartani s nem tudja adóját kifizetni. S amidőn a minden fáradtságot s gondot elfeledtető álom kezdi álmoképeit elővarázsolni, feltűnik előtte ama jóságos orvosnak alakja, ki amikor oly szerencsétlen szegény beteghez hívták, kinek még orvosságra sem tellett, észrevétlenül vánkosa alá csuszta-

tott néhány koronát, hogy a nélkülözés ne szegődjék társul a szenvedést okozó kórhoz s ne érezze a szegény beteg a nyomort s a sors igazságtalanságát százszorosán. S amidőn barátai az orvostól azt kérdezték, hogy ő és családja illetéknél miből fog élni, akkor ő jószágos lelke sugallatából bölcs nyugalommal csak annyit felelt, hogy majd valaki csak megfizeti.

Igen, majd valaki csak megfizeti, vagy valakinek meg kellene fizetni: s miután sajnos még nem tartunk ott s még nem vagyunk a kultura oly magaslatán, hogy a közegészségügyet egész kiterjedésében államosították volna, s minthogy a betegsegélyezés ügyét felkaroló nagy „humanus” intézményeink sem gondoskodnak eléggé „humanusan” orvosainkról, ennek a valakinek a társadalomnak kellene lennie, a társadalom vagyos részének. A társadalomnak kellene a szegényebb helyett megfizetnie, akkor ha társadalmunkat az igazi, hamisítatlan szociális érzés már kellőképp áthatotta volna.

De sajnos, ez a szociális érzés egyeseknél még ébredni sem kezd, mert a szociális együttérzésben még csak ott tartunk, hogy azt kérdezik: „Van-e joga az orvosnak munkájáért annyit kérni, amennyit ez megérdemel, s összefér-e az orvosi állás méltóságával, s van-e egyáltalán joga azt kérni, hogy az eddigi szegénytelen orvosi díjakat a vagyonosabbak emeljék fel? Erre csak az lehet őnézetes és jól megfontolt válaszunk, hogy ha van joga a borteremelőnek boráért, a földművesnek buzájáért, a kereskedőnek árujáért az eddigi árak sokszorosát kérni, ha van joga a favágónak közönséges, de egyébként egész tiszteletreméltó s hasznos izommunkájáért tiszter annyit követelni, mint amennyit ezelőtt kapott, úgy tán az orvosnak is van joga azt követelni, hogy szellemi munkáját legalább megközelítőleg annak értéke szerint honorálják s tán nem követ el égbekiáltó bünt, ha azoktól, kik ezt nagyon könnyen megtehetik, díjanak szerény s mérsékelt felemelést kéri.

S amidőn e lapban, melyben már annyi szép eszme látott napvilágot s amely annyi szép eszme megvalósításához járult hozzá, az orvosi honorárium felemeléséről szóló szerény kis üzenet megjelent, akkor a cikkirő tollát nemcsak az a cél vezette, hogy az orvosok érdekét előmozdítsa, hanem *mint mindig*, magasabb nézőpont s tisztultabb etikai érzés irányította s ezzel a közérdeknek is vélt szolgálatot tenni.

Hisz a közönség beláthatja, hogy akkor, amidőn orvosát kellőképp díjazza, amidőn neki gondtalan életet biztosít, s módot nyújt neki arra, hogy magát tovább képezze, akkor a saját érdekében is cselekszik, mert az orvos tökéletesített tudásával jobban segítségére lehet, míg a napszámba robotoló orvos ezt nem teheti s nem fordíthat oly nagy gondot betegre s a reábizott embertársaira. Ha valamikor, úgy most a legnagyobb mértékben rászolgáltak az orvosok a társadalom hálás elismerésére, mert most, amidőn a világot felduló, vérözönt ontó fergetegben az emberek legnagyobb része vagy öl és pusztít, vagy nyereszkedik, akkor az orvosok, a papok, az ápolók, s mindazok, kik szenvedést s nyomort enyhítenek, haladnak a civilizáció

élén s ezek mentik meg az emberiség ronggyá foszlott becsületét.

S most, amidőn az emberfeletti munkát végző orvosok a legmagasabb helyről megérett elismerésben részesültek, akkor méltán elvárhatjuk, hogy a társadalom minden tagja becsülje meg a *tisztességes* munkájában éjjel-nappal lelke egész odaadásával fáradozó orvost s elismerése ne csak szavakban, ne csak phrasiskokban nyilvánuljon meg, hanem érdemének megfelelő értékelésében is. Ezt az elismerést és megbecsülést kivívjuk összetartással s a szenvedő emberiség érdekében kifejtett fáradhatatlan, önzetlen munkálkodással.

Stockmann dr.

Nincs lakás.

Egy ifjú ember kérdez, kétségbe esve, lakás után, mert meg akar nőszülni. Meg akar *házasodni*, vagy helyesebben a mai viszonyok szerint: *lakásosodni*. De ezt a jószándékát nem válthatja valóra, mert Tapolczán nincs kiadó lakás, ami pedig fontos tényezője a családalapításnak.

De nem hogy kiadó lakás nincs, hanem nagyon sokban két család lakik, tehát sok az olyan család is, amely csak ideiglenes *menedékszobával* rendelkezik. A béke őket valósággal, az utcára löki. Mert hisz a menedék csak addigra szól, míg a lakásra a régi bérlőnek szüksége nincs.

Ez az idő hamar elkövetkezik. Jó lesz, már most foglalkoznunk a lakáshiány problémájával, nehogy e baj városunk fejlődését megnehezítse.

A lakáshiány okait keresve, azt kell mondanunk, elsősorban a meggazdagodás általánossá válása, az okozója. A vidék sok meggazdagodottja *házat* vett Tapolczán, hogy pénzét elhelyezze *valamibe*, a mi jó, és a városban van; a városi meggazdagodottak pedig *felmondtak* a lakóiknak, mert úgy gondolták, nincsenek rászorulva a négy-öt száz korona bérrre, megér nekik ennyit a kényelem is, hogy egyedül lakhatnak. Elfoglalták a földszínt, fölmentek az emeletre, mert a gazdagság nem fér meg a régi keretek között. Tehát a háború után, mikor megszűnik a lakásrendelet védelme, a lakáskeresők száma valósággal megtízszereződik.

Már most kérdezhetjük, mi lesz azon tapolczai lakókkal, kik egy időpontban állanak majd lakás nélkül és kérdezhetjük, hogyan alapsanak majd a háború után családot az ifjak száza, mikor ebben a városban még egy kiadó szobát sem kaphatnak, nem hogy lakást?

Azt hiszem, abban minden meg egyeztünk, hogy házakat kell építenünk, mert házakat kell adnunk mindazoknak, kik arra hosszú szenvedéssel és nélkülözéssel rászolgáltak. Tehát házakat kell építenünk.

Építhetnek a háztulajdonosok és építhetnek azok, kiknek a lakásra szükségük van. Azzal tisztába vagyunk, hogy gazdagember, Tapolczán, bérházat nem épít, mert az „nem fizetődik ki százezerkoronás funduson.” Tehát marad a másik mód, a mikor maguk a lakásra szorultak építenek. Ugyebár ezek sem vehetnek, bent a városban, már beépítet telket, mert ez túl drága, tehát a *városon kívül* kell olcsó helyet keresniük.

Nagyobb városok maguk jelölnek

ki új utcákat, a hova és a merre fejlődhetik a házépítés. Tapolczán erre a fontos irányító szerepre a Kiss-kertész vállalkozott, mikor utcát nyitott, s hasonlóképpen alakult a Wallner-teleken a Baros-utcasor.

Mi következik mindebből? Ugy-e az, hogy a fejlődés oda künn fog folytatódni, ahol arra alkalmas *olcsó* telek van. Mert az a sok lakás nélküli, mind hajlékot akar és lehetőleg olyan kis házat, amelyben maguk lakhatik.

Kijelölhetett volna a városi képviselőtestület is a fejlődésre alkalmas új utcát, de azt hiszem, mást az sem talált volna, mint a sümegi és a keszthelyi ut közötti sik területet. Ez az egyetlen hely, amerre a város egészséges irányban fejlődik, egészségügyi és forgalmi szempontból is.

Minden város arra épül tovább, amerre a vasuti állomása van. Tapolcza nem a gyulakeszi uton nő hosszabbra, hanem a vasut felé. Tehát a fejlődés, amely a keszthelyi és a sümegi utak között tendál, nem *mesterségesen* erőltetett, hanem *természetes*. Ez a fejlődés tíz éven belül *teljesen* beépíti ezt a szép területet, mert ezt *megakadályozni* nem lehet. Legalább százszázötven ház kell, hogy lakásuk legyen azoknak, a kiknek *most* nincs és azoknak, a kiknek *ezután* nem volna. A főtca milliomos sora leszokott arról, hogy hatszázkoronákért lakást adjon; ennyi pénzt csak olcsó telken épült házban kaphatnak. Bérház, csak ott épülhet.

A város érdeke, hogy az építkezés a mindenképpen jó telkeken, minél gyorsabb és nagyarányúbb legyen, nehogy lakás hiányában *visszafejlődés* álljon be. Sőt magának a városnak is kellene ott bérházat építeni, hogy *irányítást* adjon a fejlődésnek. És most mit látunk? A helyett, hogy erre a szerepre vállalkozzék, meg akarja akadályozni a posta oda helyezését, ami pedig a természetes fejlődést szolgálná.

Ez a telek tíz év múlva nem lesz lakatlan. Itt nem lesz künn a posta, mert az újváros csak ott épülhet, olcsó telken, mely mégis bent van a városban, a vasuti állomás közelében. A fejlődés, mint valami legyűrhetetlen erő, követeli a maga igazát, a mi a város érdekét szolgálja. Akik ennek a fejlődésnek *gáncsot* vetnek, nem a várost szolgálják, hanem a *magánérdeket*.

Bérlő János

***

A fenti cikket a mult számunkban kevés hely miatt nem közölhetük. Sokban egyet értünk vele kivéve a végső konkluziót; és érdemül tudjuk be, hogy ment minden értéktelen személykedéstől és a legfőbb követelménynek megfelelő: tárgyilagossá. Ha minden ügyünkben és problémánk megoldásánál hasonló nívót tartanának az eredmény is más volna és nem végződne a polémia rút és haszon nélküli csufolódással.

— Vajjon melyik párt vesztette meg a Temetőt, hogy az még mindig nem nyilatkozik a posta elhelyezése ügyében?

Igazságok

a hétről és a nőkről. Sajnos, de való, hogy addig alig lesz általános béke, míg meg nem engedik, hogy a nők is részt vegyenek a béketárgyalásokon. Miért? Mert igazságnak kell lenni a földön. A világháború szenvedéseiből és küzdelmeiből a nők is eléggé kivették részüket, miért ne szerepelhessenek a világbéke helyreállításánál is? Mindenütt helyet kell adni ma már a nőknek. A munkától, a létért való küzdelemtől nincsenek megkímélve, tehát jogokat is kérünk számukra! Biztosíthatom a teremtés Urait, hogy épp úgy a törvényhozásban, mint mindenütt a nők is megállják a helyüket legalább olyan jól, mint a férfiak. Önzőbbek ők sem lennének és a protekció sem lehetne nagyobb Ur Magyarországon, mint eddig volt.

Azt hiszem, hogy gróf Hadik is abban és bölcsebben cselekednék, ha önmaga helyett nem katonát, hanem nőt ajánlana a miniszteri székbe. A katonáknak a harcteren a helyük és ha például nő lenne a közlelmzésügyi miniszter, akkor többek között bizonyára nem kellett volna három hónapig cukor nélkül gazdálkodnunk. Bocsánatot kérek, de szerény véleményem az, hogy élelmzéshez a nők sokkal jobban értenek, mint a férfiak. Ugye ez igazság? Nem bolondság-e például az ujjabb rekvirálás? Ilyen rémes világháborúban hasznosabb dolgot is lehetne adni azoknak az uraknak, mint a spejzokat végigvizsgálni. Megnyugtathatom a rekviráló urakat, hogy az idén a legtöbb éléskamrában kevés helyet foglal el a liszt vagy gabona, mert ebben sajnos nem igen bővelkedünk.

Nagyon téved „Zsolt” a Pesti Hírlap mult szombati számában, ha azt hiszi, hogy a mai nők csak divatbabák és mozgó ruhafogasok. Ez a kijelentése legfeljebb csak azt bizonyítja, hogy Zsolt urnak, — dacára, hogy már megvénült — mégis csak ilyen nők társaságában volt alkalma forgolódni. Fogadja ezért legközelebbi részvétünk kifejezését!

De most veszem észre, hogy mennyire eltértem a tárgytól, mert én tulajdonképen csak azt akartam mondani, hogy a „Kavarodás a posta körül” sem fog előbb véget érni, míg a nők hozzá nem szólnak. Tehát nemcsak nekem, de azt hiszem, hogy minden asszonynak az a véleménye, hogy egyszerűen örültség volna a postát a város végére vinni. Nézzenek csak körül az országban a billegei urak, melyik városban találják kültelken a postát.

Hisz elhiszem, hogy ők teljesen ártatlanok a dologban, csak azt nem értem, hogy miért mondta még tavaly a két főbűnösnek tartott ur a kávéházban, csak úgy beszédközben, hogy: „majd megmutatjuk azért is ott lesz a posta, ahol mi akarjuk.” Vagy talán annyira szeretnek a postára járni a billegeiek és azt akarják, hogy majdan egykor örök álmuk pihenésében is közel legyenek a postához, lévén az a telek a temető mellett. Kisvárosban mindent lát és hall az ember, hacsak titokban nem történik valami. Tehát milyen furcsa, hogy éppen a postabizottság itt-létéről nem tudott senki, csupán az egész billegei párt. Azok pedig kivétel nélkül, bizonyára véletlenségből megfeledeztek arról, hogy

bárki mássa
Szegény
Mégis csak
ha szépen
közmondás
a háza ég,

Tapolcza
sikerülni fog
postahivatal
Ez a közn
deke! A pos
telken kiti
főzélékfélék
számára.

Mindnyáj
mert az i
mindenütt
hamisságná
Egy a

Nyilatko

Dr. Ság
hozzánk ir
számában
kitételére k
lyeket akk
latban hoz
ken kívül
személyes

Dr. Ság
hozzánk ir
nyilatkozat
hasáb ut
állítja, ho
urat lebes
vétel terv
Wallner-fé
mondja ez
közlemény
utóbbi is
pedig azt
„nevezett
tam a dél

Jó, jó,
beszélte.
venni és
lyette egy
azért tesz
vegyem m
azért, me
arra *hivta*
még enné
nem tudó
a lovagia
erre a *fig*
a ház *leb*

A mag
lasztjuk
hivatalos
helyének
tént meg
nul is el
magánem
donos. I
összetalá

Teljes
váry Jen
szerepe
volt, ebb
tünk. Az
a dolog
mert hi
felhívás
a tárgya
lyes me
ről még
azok a
keznek
az, hog
lődest k
nél? Ez
különös
egész d
Hát *sz*
község
hogy h
postahi
nyos fé

Mind
nyiltan

bárki mással beszéljenek az úgyről. Szegény ártatlan báránnyá! Mégis csak okosabban cselekednek, ha szépen elhallgatnak, mert a közmondás is azt mondja „akinek a háza ég, az kiabál legjobban.”

Tapolcza városának bizonyára sikerülni fog keresztülvinni, hogy a postahivatal a városban maradjon. Ez a köznek és mindenkinek érdeke! A posta pedig az ajándékozott telken kintülő krumplit és egyéb főzelékféléket termelhet hivatalnokai számára.

Mindnyájan a legjobbat reméljük, mert az igazságnak kell győznie mindenütt a földön, nem pedig a hamisságnak!

Egy asszony a sok közül.

Nyilatkozatok a posta körül

Dr. Ságváry Jenő főszolgabíró hozzánk intézett és lapunk mult számában hozott levelének néhány kitételére kell visszatérnünk, amelyeket akkor, a postaiüggyel kapcsolatban hozott egyéb megjegyzéseinken kívül hagyunk, mert közvetve személyes ügy.

Dr. Ságváry főbíró ur azt írta hozzánk intézett levelében, illetőleg nyilatkozatában, hogy: „a harmadik hasáb utolsó bekezdésében azt állítja, hogy én Forgón tanácsos urat lebeszéltem a Berta-féle telekvétel tervétől, e helyett pedig a Wallner-féle telekre rábeszéltem. Nem mondja ezt ki férfitársam, nyiltan, de közleményének célzatosságából az utóbbit is ki kell értenem.” Tovább pedig azt írja főbíró ur, hogy a „nevezett tanácsos figyelmét felhívta a déli fekvésű Wallner-telekre.”

Jó, jó, tehát felhívta és nem rábeszélte. — Ha én egy házat akarok venni és az nem megfelelő, de helyette egy másikat ajánlanak, nem azért teszik-e, hogy azt a másikat vegyem meg? És megveszem, nem azért, mert rábeszéltek, hanem mert arra hívta fel a figyelmemet, (holott még ennél megfelelőbb is van, csak nem tudok róla.) Megköszönöm ezt a lovagias udvariasságot annak, aki erre a figyelmemet felhívta és enyém a ház lebeszélése és rábeszélése nélkül.

A magunk részéről teljesen elválasztjuk dr. Ságváry Jenő főbíró ur hivatalos szerepét a postahivatal helyének az ő figyelmzésére történő megválasztásától, de akaratlanul is előtérbe tölül az, hogy mint magánember, a közelben háztulajdonos. Különös a dolgoknak ilyen összetettségük, kapcsolata.

Teljesen elhiszük, hogy dr. Ságváry Jenő főszolgabíró urnak több szerepe a figyelmzésen kívül nem volt, ebben egy percig sem kételkedünk. Azt is elhiszük, hogy többet a dologgal nem is kíván foglalkozni, mert hiszen a figyelemre történt felhívás eredményteljesen járt, de hogy a tárgyalások és közlemények sekélyes mederben folynak, azt részünkről még akkor sem tapasztaljuk, ha azok a főbíró ur jóízűségével ellenkeznek is. Vagy sekélyes meder-e az, hogy az ügy ily általános érdeklődést keltett Tapolcza közönségénél? Ez csak természetes, de igazán különösnek tűnik fel az, hogy az egész dolog oly titokszerte történt. Hát szabad-e elítélteni egy nagy-közönség közönségével szemben azt, hogy hol épített számára a kincstár postahivatalt? Talán ez az a bizonyos férfias nyíltság?

Mindezeket el kellett mondanunk, nyiltan, férfitársam, mert bennünk

ezen erények hiányával vádoltak meg.

Az igazságos és részlehatatlan bírálatot olvasóinkra bizzuk.

A szerkesztő.

Tekintettel e lapban rendelkezésre álló kevés helyre és arra, hogy városunk képviselőtestülete egyhangúlag a posta kihelyezése ellen foglalt állást, nem volt szándékom ez ügygel e lap hasábjain tovább foglalkozni, de miután Mandl Sándor barátom megtámadásról, személyeskedésről, megmondatlanságról beszélt, kénytelen vagyok ismételtén és utoljára ez üggyhöz hozzá szólni.

Multkori cikkemben senki személyéről nem nyilatkoztam még burkoltan sem, kizárólag a postahivatalnak a temető árok mellé helyezésével foglalkoztam, ezt az eddig homályos ügyet akartam szerény tehetséggel megvilágítani. Rágalmomról pedig éppen nem lehet szó, mert én a tények és hallottak alapján vádakot emeltem. Egyébként a cikkre a következőket jegyzem meg:

Bátor kijelentésnek, hogy ő volt a merénylet elkövetője, nagyon örültem. De kérdem (a polémiát tovább folytatni nem akarom), hogy ezen bátor kijelentéssel miért késelt oly soká az éji homályban? miert csak a szerződés nyilvánosságra hozása után teszi ezt a hősi nyilatkozatot?

Tán akkor tehetné volna, a mikor az a szakértő (?) bizottság itt volt, vagy csupán szerénykedésből, önzetlenségéből tartotta oly gondosan titokban ezt, a városunk fejlődésének előmozdítását szolgáló tettét?

Prókátorává szegődik annak a szakavatott bizottságnak, pedig tudhatná, hogy a hivatalos prókátorság nem éppen jövődelmező foglalkozás.

Még a zsebmetszőkről egy-két szót. Azok Szilveszter este valóban a Pannonia kávéházban garázdálkodtak a most még üres Wallner-telek helyett, de el is csipték őket idejekorán a rendőrök és csendőrök, kik többet járnak erre felé, mert városunk közepén van a városháza. Vagy talán titokban ezt is ki akarják vinni?

Városunk polgáraihoz még egy kéréssem volna: ha valaki csakugyan jó polgára közönségének, szükséges-e vagy illő-e ezzel a jó polgársággal oly fennen dicsekedni, ha a tett helyett csak fecsegéssel tudja bizonyítani? Mandl Sándor barátomnak most remek alkalma nyílik, hogy ezt tettel is bebizonyítsa, csak a kincstárral kötött szerződést kell érvénytelenítenie.

Frisch László

Tekintetes Szerkesztőség!

Mint a város legrégibb polgárainak egyike és nem becsusztott, én is hozzá szólok a „kavarodáshoz”, mert úgylátom, itt nem a közérdek, hanem a valódi kisvárosi, hogy ne mondjam falusi torzsalkodás és „majd megmutatjuk ki az ur” — és „csak azért se”, — irigykedés, személyeskedés vette át a szerepet.

Igen helyesen mutattak rá az első cikkben felhozott valótlanokra dr. Ságváry Jenő főszolgabíró és Mandl Sándor urak és ha az ő állításukat levonjuk a vádból, nem marad más mint keret tartalom nélkül. De ez az egész kavarodás lényege is, mert a posta elhelyezése iránt ugyanolyan a támogató, mint a támadó érv.

Ami a kővágóörsi érdeklődő polgártársunk véleményét illeti, elég rámutatni tájékozatlanságára. Ha eddig nem vette észre, talán majd az évek megadják neki a választ

azon naiv kérdésére, hogy miert éppen Billege-felé fejlődik Tapolcza. Közbiztonságért meg valóban nem kell Kővágóörsre mennünk.

A természetes fejlődést nem lehet megállítani, legfeljebb csak megnehezíteni és eléje akadályokat gördíteni, ami bizonyára nem közérdek. Máról-holnapra egész új utcasorok emelkedtek Billege-felé, mely fejlődés állandóan tart.

A város igazi érdeke a temető kihelyezését kívánja. Ez az akadálya a természetes fejlődésnek. Erről tessék tanácskozni, és ha tekintetbe veszik, hogy ezen kitelepítéssel a város legalább is egy millióval növelheti vagyonát, azt hiszem nem lenne érdemtelen evvel foglalkozni.

Igen nagy hiba a közérdeket a jeleimmel azonosítani és nem tekinteni a jövőt, mely feltartóztatlanul jön. A billegei konzortium loalkápatríotizmusát illetőleg legyenek egészen megnyugodva, amit tett, csakis a városért tette közérdekből, amennyiben egy városrész érdekében cselekedett.

Nagy Samu

HIREK.

A béke elő.

Nézzetek a hajnal-messzeségbe! Mosolygó arccal jön már a béke... Az üdv mécsét tartja kezébe, Keljünk föl és menjünk elébe!

A fehér uton, amerre jön, Föltámad minden holt öröm, Elszlik minden kétség, Szent pirba ful a vak sötétség.

Tavaszt, virágot szór szívünkre, Kacagást hoz bánattengerünkre, Összefoltozza tépett eszünket, Bebalzsamozza fájó sebünket.

Minden jónak ura — ő az élet, Világosság, jog — csak benne élhet. Ó az emberi érzések atyja, Az élnivágyás édes malasztja.

Építsünk számára új világot, Temessünk el vad gyilkot és láncot. Tűzbutukkal írjuk föl hitünket,

Nézzetek! — már gyújtja az eget, Kacagjon, aki nem vétkezett, Úljunk föl az örömszekérre... Menjünk elébe! menjünk elébe!

Halálozás. Az őszinte fájdalom kegyeletes hangján tudatta özv. Csöndes Józsefné, hogy gyermekkorától hű barátja, tizenhét év óta minden bánatában osztályosa és vigasztalója, az élet minden fájdalomában önzetlen segítője, Guilmann Marianna urleány, 67 éves korában, elhunyt. A hegyeletes megemlékezést bizonyára oly érzelmek váltották ki özv. Csöndes Józsefnéből, kinél elhunyt 17 év óta meleg, szerető otthon élvezt, mint amilyen érzelmmel viseltetett elhunyt is gondos barátnőjéhez, ki öt utolsó pillanatig odaadó önfeláldozással ápolta. A tisztelők őszinte részvéte nyilvánult meg a tegnapi temetésen.

A tizenhétévesek sorozása. A tapolczai járásbeli 1900. évben született népfelkelők bemutató szemléje f. hó 15-én és 16-án lesz Tapolczán.

A kővágóörsi központi szesz-főzde ezuton is tudatja kerülete birtokos tagjaival, hogy üzemét megkezdte és felhívja a szőlőgazdákat, hogy törkölyük átadása céljából intézkedjenek.

Életbelépett a bortermelési adó.

Ami ellen indokoltan állást foglaltak bortermelő gazdáink, a bortermelési adó, folyó hó 8-án életbe lépett. Hisszük azonban, hogy ez csak átmeneti, illetőleg mint kerületünk országgyűlési képviselője a Magyar Szőlősgazdák Egyesülete gyűlésén nagyon helyesen megjegyezte, a bortermelő gazdáknak csak konjunkturális jövődelmet nyújtott az idén a bortermelés, és reméljük, hogy éppen az említett okból csak időleges megadóztatás lesz a bortermelőknél, vagy legalább is nem abban a mértékben, a mint azt az idej jó termésnél némileg elfogadhatólag megállapították.

A bortermelési adó kezelése a községek hatáskörébe tartozik. A hektoliterenkint beszedett 14 korona bortermelési adóból 10 korona az államot, 2 korona beszedési és kezelési költség fejében a községet illeti, 2 korona pedig a bortermelési adót nem kezelő községek javára szintén az állam pénztárába szolgáltatandó be. Az 1917. évet megelőző időből eredő bortermékek a bortermelési adó alá nem esnek, ellenben az 1917. évi termés után már befizetendő az adó és pedig december elseje előtt vett mennyiség után a vevő által, ha az 50 hl. meg nem haladta. Az erre vonatkozó végrehajtási utasítás elrendeli, hogy minden termelő köteles minden készletét a termelés helyének illetékes községi előjáróságánál január hó első felében bejelenteni, a mire a hatóságok felhívást bocsátanak ki. Az új adó részletes ismertetésére a jövő számunkban visszatérünk.

A denaturált szesz új maximális ára. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, a mellyel a denaturált szesz új maximális árait a következőképp állapítja meg: denaturált szesz nagyban 360, kicsinyben 370, palackokban való eladásnál 410 korona hektoliter fokont. A kiskereskedelemben egy liter denaturált szesz palackokban legfeljebb 4.25 koronáért árusítható.

A nagy hóvihár miatt nem jöttek rendesen a vonatok és így a mult csütörtöki műsor sem jött meg, s ezért maradt el az előadás is. Most csütörtökön, azaz 16-án bemutatásra kerül az Apollo-ban: „Az álarcos banditák” detektívdráma 4 felvonásban. „A baka álma” humoros. „Egy okos kutya” humoros. Szombaton és vasárnap, azaz 19-én és 20-án nagy előadások. Bemutatásra kerül „IV. Henrik és XIII. Lajos” nagy történelmi dráma 7 felvonásban, minden kép színes. Ezen kívül vásonra kerül „Herkules mint katona” humoros. Rendes helyárak.

Muzeum a vármegyeházán. Zalavármegye törvényhatósága elhatározta, hogy a megyei levéltár történeti becsü anyagából és a vármegye emléktárgyaiból a székházában muzeumot létesít. A muzeum szervezésére és elrendezésére Darnay Kálmánt, a sümegi állami muzeum igazgatóját kérte fel, ki a megbízást elvállalva, legközelebb megkezdí annak rendezését.

Balatonfüred bérbeadásának jóváhagyása. — Tudvalevő, hogy Balatonfüredet a Szentbenedekrend egy részvénytársaságnak 50 évre bérbeadta. A bérbeadást a minap a király is jóváhagyta. A részvénytársaság, mely 1918-ban veszi át a fürdőt, nagyszabású építkezéseket tervez Balatonfüreden s az építkezések egy részéhez már hozzá is fogtak. vízvezetékét építenek, csatornákat ásának, az Erzsébet-szanzatoriumot

kibővítik a modern igényeknek megfelelő diétikus szanatoriumot építenek. Tihanyban is szálloda: készül, a Balaton elhanyagolt közlekedési viszonyait pedig motorjáratok segítségével fogják megjavítani.

A rekvirálást, mint már közöltük, a héten megkezdették a járás egész területén. A szőlőgazdasággal foglalkozó vidékünknek 150 vagon gabonát kell beszállítani. Ez a mennyiség semmiképp sem horható össze, de azért törekedni kell a fölöslegeknek, melyek az adagszállítással mutatkoznak, pontos beszállítására. Hogy mindenki maga is kitudja számítani, miből mennyit tarthat meg, közöljük a rekvirálási utasítást.

1918. január 1-től 1918. augusztus 15-ig számítva, meghagyandó **emberi táplálkozásra:**

Lisztből: a 15 éven felüli külső cselédek, hadifoglyok és a nemtermelő mezőgazdasági munkásoknak fejérenként és havonként 10 1/2 kg., termelő birtokosoknak és minden más foglalkozásbelinek 7 kg.

Ha a lisztkészlet nem fedezi a szükségletet, akkor meghagyandó.

Buzából és rozsból együttesen, 15 éven felüli külső cselédek, hadifoglyok és a nem termelő mezőgazdasági munkások részére fejérenként és havonként 15 kg., a termelő birtokosoknak és mindenki másnak 10 kg.

Hüvelyesekből (hajdina, köles, bab, borsó, lencse, köleskása, gersli) együttesen a nehéz munkát végzőknél havi 1 kg., mindenki másnál 1/2 kg.

Burgonyából a nemtermelő mezőgazdasági munkásoknak, külső cselédeknek a hátra lévő időre összesen fejérenként 120 kg., a termelő birtokosoknak 65 kg., mindenki másnak 63 kg.

Tengeriből emberi táplálkozásra meg nem hagyható.

Ocsu, ha 5 %-nál több szemet tartalmaz, számba veendő.

1918. január 1-től a hátralévő időre összesen megtartható

állati ellátásra:

Zabból: ménlónak 750 kg., egy éven alóli csikónak 120 kg., bárányoknak 4 kg., tenyészkosznak 22 1/2 kg., nehéz munkát végző lónak 260 kg.

Zabból vagy árpából: tenyészkannak 90 kg., hágó bikának 450 kg., borjunak elválasztástól 1/2 éves koráig napi 1/2 kg.

Árpából: tenyészkocának, a szaporulattal együtt, 90 kg.

Árpából vagy tengeriből: fejős tehénnek 200 kg.

Tengeriből: igás ökörnek 60 kg., hidegvérű nehéz lónak 350 kg., 20 liba hizlalására összesen 300 kg.

Ocsuból: tyuknak 35 kg., kacsának, libának, pulykának 50 kg.

Juhnak és kecskének szemes-takarmány nem tartható vissza.

Kat. holdankint megtartható vetőmagnak: Tavaszai búzából: 100 kg., Zabosbükkyből: 90 kg., Árpából: 100 kg., Zabból: 90 kg., Kölesből: 20 kg., Tengeriből: 15 kg., Csalamádéból: 100 kg., Burgonyából: 900 kilogramm.

Nyilvános köszönet. A Vörös Kereszt Egyesület tapolcai fiókja részére adakozni kegyesek voltak: Hertelendy Ferencné urnő 60 koronát, mint a nevet viselő ágyalaptvány egy havi részletét; Vranesevic Jenő ur 20 koronát, az újévi üdvözlések megváltása fejében. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetünket. Az Elnökség.

A szegény iskolás leánytanulók felruházásában fáradoztak Irgalmas nővérektől kaptuk az alábbi sorokat, amely az 5 nemes munkálkodásuknak a szegény tanulók felruházása érdekében kifejtett tevékenységét hűen visszatükrözi.

„E lap múlt hónapi 49. számában is feltüntetett falvédő kisorsolásából begyűlt a szegény tanulók javára 1100 korona, mely összeget a szegények nagy számára való tekintettel, az irgalmas nővérek főnöknője személyi (saját) vagyonából megtoldott 700 koronával. Az így nyert 1800 korona összegből 58 gyermek részesülhetett részint ruha, részint cipő-segélyben.

A segélyre szorultak hátralevő nagy száma arra indította a nővéreket, hogy szinelőadások révén pótolják a hiányt.

Ez uton befolyt tiszta jövedelem 1060 korona, melyből ugyancsak ruhát vagy cipőt szerezhettünk be 23 gyermek részére. A segélyben részesültek száma tehát összesen 81 leánytanuló. A kiosztásnál a hadbavonult családok gyermekeire voltunk különös tekintettel.

A gondos apai szeretet nélkülözésében szenvedő gyermekcsereg hálakönyvű kíséretében ez uton is meleg köszönetet mondanak a nemes szívű kegyes adakozóknak az irgalmos nővérek.

A szinelőadásoknál felülfizettek a következő urak és urhölgyek:

Ley József prépost-plébános, dr. Kovács Vilmosné 10—10, N. N. 6, Kalmár Gáborné 7, Budi M., Selley Sándor, Körmendy Gergelyné, Anyosi Róza 4—4, Borbély Róza 3, Rákosi Albin, Cseh Istvánné 250—250, Schram Ignácsi, Kekk Bözsi, Sebestyén Jenő, Bán Anna, ifj. Borok József, Mock Gyula, Sulyok Anna, Moor Sándorné, özv. Horváth Lajosné, Tury Józsefné, Borók Józsefné, Farkas Teréz 2—2, Vencel Teréz, Kerbler István, Boger Mária, Szöke Károly, Nyároni Ferenc, Tsepken J., Bakonyi István, N. N. 1—1, Körmendy Péter —45, Léki Gizella —20 koronát. — **Köszönet érte.**

A kath. legényegyeteknek elismerő köszönetünk azért, hogy ez ügyünket a terem átadásával támogatni szivesek voltak.

Teljes tisztelettel
Az Irgalmas Nővérek.

Hóvihar vonult végig vidékünkön folyó hó 8-án éjszaka. A vihar este havas esővel kezdődött, amely később sűrű hóeséssel erősödött. Reggelre sűrű fehér mezbe öltöztette a fák legkisebb ágait is, élvezetes képet nyújtva azoknak, akik tüzelőanyagban bővelkednek. A vihar a vonatközlekedésben is zavart okozott. A budapesti vonatok fél napi késéssel érkeztek és indulhattak.

Tisztítsuk a járdákat. Vastag fagyott hóréteg borítja a gyalogjárdákat, amelyek a járókelők testi épségét lépten-nyomon veszélyeztetik. Kevés jóakarattal és fáradtsággal, ami különben egészséges testgyakorlat, még a háztulajdonosok is letisztogathatnák a járdákat.

Adótárgyalások. A jövedelmi, vagyoni és háborus nyereségadókat tárgyalását a jövő héten folytatják. A tapolczai adóügye kerül most tárgyalásra.

Az utasok nem kaphatnak kenyeret. A közlekedési miniszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy f. hó 15-től kezdve a szállók, vendéglők, étkezőtermek és a vasúti vendéglők az idegen utazóknak nem

adhatnak kenyeret. Tehát azok a tapolczaiak, akik utrakelnek, vigyenek magukkal kenyeret, mert a vendéglők sehol az utasoknak kenyeret nem adhatnak.

Szerkesztői üzenet. — *Névtelen.* Ha igaza van, kár a névtelenség leple alá rejtőzni, mégis a dolognak utána néztünk. Tévedésben van. A nullás liszt helyett nem adnak főzőlisztet, hanem a finom *darás liszt helyett ugyanolyan finomságú sima lisztet* adtak ki, ami csak az őrlés minőségét nem pedig a liszt finomságát változtatja. Ez ejtette tévedésbe. Vannak sokan, akik hasonló tévedésben voltak, azonban csakhamar rájöttek arra, hogy rosszakaratu tévedés nincs a dologban. Hiszen sokan vannak, akik a sima lisztet jobban szeretik. A hatóság olyan őrlési lisztet ad ki, mint amilyent időszerint kap. A fő dolog, hogy a lisztfeldolgozása után minőségében ne legyen eltérés.

Adomány. Keller József a szegény gyermekek felruházásához 10 koronát küldött hozzánk, mely összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Nyilvános köszönet. A tapolczai izr. Krajcár Egyesület volt választmányi tagjának: Istenben boldogult Grünberger Bernátné-nak emlékére — családja 200 koronás alapítványt tett. A nemes adományért ez uton fejezi ki köszönetét

az izr. Krajcár Egylet elnöksége.

Az áll. polg. fiúiskolában a szünetet február 4-ig meghosszabbították.

A máv. zágrábi üzletvezetőség állomásain f. hó 11-től kezdve további intézkedésig csak a következő árucikkek szállíthatók: 1. Husneműek, hal, tej, vaj, turó, élesztő, tojás, só. 2. Gabona és hüvelyesek, liszt, burgonya, cukor, kávé, zsír, gyümölcs. 3. Sör, szesz, szeszitalok, bor, és must, kivételével. 4. Egészségügyi anyagok. 5. Petroleum, szén (tűzifa nem) benzín, gyertya. 6. A szállítható árukhoz szükséges göngyöletek (*boros hordók nem*) 7. Szapan, gyufa, újságpapíros, kén-sav, gépolaj, ponyvák, kötelek, lőanyagok és robbantószerkezetek, lövedékek, hullák, és koporsók.

Egyben figyelmeztetem a szállító közönséget, hogy jövőben kocsirakomány borküldeményeit ideiglenesen megőrzésbe nem vesszük át, azokat tehát *csakis akkor* fuvarozhatja ki, ha a szükséges és megrendelt kocsit rendelkezésre áll.

Súlyos baleset történt a nagy hóviharon, a Berta féle vendéglő előtt. Egyik köztisztviselőnk álló postatisztunket úgy a villanyduchoz csapta a szél, hogy súlyos agyrázkódást és zuzódást szenvedett. Háláisten, ma már annyira jól van, hogy kérdéseinkre felelhetett. Annyit olvasott a postáról, hogy azt hitte, már a Wallner telken van. A keszi uton lakik és mig kiért annyira kimerült, hogy a szokásos, semmi nagyobb, különösebb erejű szél, odavágta az oszlophoz. A ducnak ugyan semmi baja nem történt, de remélhetőleg a postaigazgatóságot mégis meggyőzi ez a szerencsétlenség arról, hogy még a hivatalnokai szempontjából sem volna jó helyen ott kint a posta.

Mekler Józsefné Kossuth Lajos-utcai házáat, melyben 2 lakás, üzlet és kerthelyiség is van,

szabadkézből eladom.
Bővebbet VALDAI SÁNDORNÁL Tapolcza.

Szőlőgazdák figyelmébe!

A hirdetett

RÉZGÁLIC

megérkezett és mig a készlet tart, előnyös áron kapható, valamint a lisztharmat ellen védő

SALOIDIN

Kaszás Soma fűszerkereskedőnél Tapolcza

Kitűnő minőségű
PIPERE
SZAPPANOK
kaphatók
a gyógyszerárban.

Allást keres

1918. év március 1-ére egy szőlőszeti és borászati szakiskolát végzett és 27 évi gyakorlattal bíró egyén.

Címe megtudható e lapok kiadó hivatalában. 2—2

RÉZGÁLIC

kapható: PAUK VILMOS cégnél.

Elfogadok mindenféle

párnamontirozást

Grábár Ilonka
Hajós Jenő cégnél.

Keresek egy **mosónőt,**

ki egész éven át kapna lakást egy szoba és konyha, és napifizetést. Bővebb megtudható

Keller Józsefnél Vásártér 1.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy

tolltisztító

intézetemet csak e hét végéig tartom üzemben.

Kiváló tisztelettel Schönbrunn Klára

Hirdetmény.

Nemesvita községben egy

jómenetelű korcsma,

mészárszékkal, trafikjoggal és vegyeskereskedéssel, olcsón eladó.

Bővebbet: Kovács Gyula Nemesvita.

Özv. Nyirádi Ferencné eladja Hegymagas községhez tartozó Szent-Györgyhegyi cca

2400 □-öl szőlőjét.

Bővebb megtudható: Nagyköz utca 7 szám alatt.

RÉZGÁLIC

kapható Lustig József és Fia cégnél

Kisörsi szőlő, 2000 □-öl jó termő

oltvány szőlőmet

eladom.

Spiegel Oszkár Kisörszőlőhegy

Telefon 84.

Lówy B. könyvnyomdája, Tapolcza.

8—2

Előfizetés
10 fillér,

As

maradtak is
elment a f
mint szed
redőket sz
sorvasztó
és tekintg
hogy lesz

Hát jól t
nyok, csa
vendő idő
nyugtalan
nagy holn

Mert se
kérdés oly
ket.

Hogy m
játok, hi
szivetek,
Most sóh
héz robo
könnyel s
esztendő
nagy drág
várjátok
Ami bán
és keserü
az most
nyomja.
terhet ép
éppen o
vel visel
tek a m
Lesz-e e

Amióta
soha oly
nem fog
most és
nyü erő
nő, mint
asszony,
holnapra
mely a v

A tár
van a
nagyobb
mint bá
nyok, k
meg e
küzdjete
is, a fé
jövendő
tató ké
mint le
jelen: a
dástok
mely t
dagit: l
dönek.

Akik
kell, h
élvezzé
emberé